

OGARNIJ SWÓJ BUDŻET DOMOWY

Przygotowałem dla Ciebie ten materiał, by pomóc Ci w łatwym opracowaniu Twojego pierwszego budżetu domowego. Jeżeli prowadzisz już własny budżet, wierzę, że ten plik pomoże Ci go jeszcze usprawnić.

Cel robienia budżetu jest bardzo prosty:

Powiesz swoim pieniądzom, dokąd mają iść, zamiast się zastanawiać, gdzie się rozeszły.

A zatem, pora wysłać pieniądze do pracy! 😊

Trzymam za Ciebie kciuki,
Marcin Iwuć

P.S. Więcej szczegółowych informacji na temat prowadzenia budżetu domowego znajdziesz w cyklu artykułów na moim blogu p.t. [Budżet domowy krok po kroku](#)

KROK 1

Sprawdź, ile pieniędzy masz do dyspozycji

Budżet domowy to nic innego, jak mądry, świadomie przygotowany **plan dla Twoich pieniędzy**. Chodzi o to, abyś świadomie zdecydował, na co w kolejnym miesiącu przeznaczysz posiadane środki. Dzięki temu, zamiast wydawać ciężko zarobione pieniądze na bzdury, sfinansujesz to, co dla Ciebie naprawdę ważne.

Dlatego przed rozpoczęciem nowego miesiąca przydzielisz swoim pieniądzom **konkretne zadania do wykonania** w kolejnym miesiącu. Zanim jednak będziesz mógł to zrobić, musisz dokładnie wiedzieć, jaką kwotą faktycznie dysponujesz.

I właśnie dlatego zaczniemy od wypełnienia tabeli: *Konta budżetowe*

KONTA BUDŻETOWE

Konta budżetowe – to po prostu różnego rodzaju „zakładki” i zakamarki, w których trzymasz te środki, z których planujesz sfinansować wydatki w kolejnym miesiącu. Nazywamy je „budżetowe” – bo tylko ich będziemy używać przy planowaniu budżetu.

Nie chodzi nam o pieniądze, które dopiero otrzymasz (np. spodziewasz się premii pod koniec przyszłego miesiąca) – nie chcemy przecież „dzielić skóry na niedźwiedziu”.

Nie chodzi również o oszczędności, które odkładasz na czarną godzinę czy na emeryturę. Po takie pieniądze – jak sama nazwa wskazuje – sięgamy w innych przypadkach.

Na razie chodzi po prostu o takie pieniądze, które posiadasz już **teraz** (w kieszeniach, w portfelu i na rachunkach bankowych), a które możesz przeznaczyć **na pokrycie wydatków** w kolejnym miesiącu.

A zatem – przejrzyj kieszenie, portfele, konta bankowe – i uzupełnij poniższą tabelę. Następnie zsumuj wszystkie kwoty.

	Środki do rozdyponowania w kolejnym miesiącu:	Kwota
1.	Gotówka moja	
2.	Gotówka żony/partnera	
3.	Rachunek bankowy 1	
4.	Rachunek bankowy 2	
5.	....	
6.	...	
	RAZEM:	

Gotowe? Super! Za chwilę wydamy te pieniądze „na papierze” – przydzielając im konkretne zadania do wykonania w kolejnym miesiącu. Ale zanim do tego przejdziemy, przyjrzyjmy się jeszcze rezerwom, oszczędnościom i inwestycjom.

Dlatego przejdziemy do wypełnienia tabeli: *Konta pozabudżetowe*.

KONTA POZABUDŻETOWE

Konta pozabudżetowe – to te, na których trzymasz różnego rodzaju środki, ale nie chcesz ich wydać w kolejnym miesiącu. Nie będziemy zatem przydzielać im zadań w naszym budżecie domowym, bo ich przeznaczenie jest inne:

- mają nas chronić w przypadku nieprzewidzianych awarii czy chorób – będąc naszym funduszem bezpieczeństwa,
- mają stanowić nasz dodatkowy dochód na emeryturze – dlatego odkładamy je w ramach IKE,
- a może stanowią po prostu rezerwę, którą wykorzystamy za kilkanaście miesięcy na wymarzone wakacje?

Myślę, że świetnie rozumiesz już całą ideę kont pozabudżetowych. A zatem, zaloguj się do banku, sprawdź swoje IKE, przypomnij sobie, gdzie jeszcze trzymasz podobne rezerwy, i uzupełnij poniższą tabelę:

	Posiadane oszczędności, rezerwy, inwestycje	Kwota
1.	Fundusz bezpieczeństwa (konto oszczędnościowe)	
2.	Moje IKE	
3.	Rezerwa na wakacje	
4.	Rezerwa na nowy samochód	
5.	....	
6.	...	
	RAZEM:	

A po co w ogóle wypełniać konta pozabudżetowe przygotowując swój budżet?

Po pierwsze – patrzenie na oszczędności uspokaja 😊 Po drugie: gdy nagle wpiszesz w swoim budżecie ogromną kwotę na wakacje – będziesz wiedział, że jest z czego ją pokryć. Po trzecie: będziesz pamiętał, by planowanie wydatków w przyszłym miesiącu rozpoczynać od zaplanowania przelewów, które zwiększają stan oszczędności.

No dobra, to przejdźmy teraz do zaplanowania wydatków i oszczędności.

KROK 2

Przydziel swoim pieniądzą zadania do wykonania

Skoro wiemy już, ile pieniędzy mamy do dyspozycji, pora przydzielić im konkretne zadania do wykonania w kolejnym miesiącu.

Cała procedura jest bardzo prosta:

1. Tworzymy listę rzeczy na które świadomie chcemy przeznaczyć pieniądze
2. Układamy ją według naszej hierarchii wartości (by najważniejsze wydatki były na samej górze)
3. A następnie przydzielamy im po kolei konkretne kwoty, wydając je na papierze, aż dojdziemy do momentu, w którym każda złotówka otrzyma konkretne zadanie.

Zobaczmy to na przykładzie. Załóżmy, że suma pieniędzy zgromadzonych przez Ciebie na kontach budżetowych to 2000 zł. Zaczynasz teraz przydzielać tym pieniądzą konkretne zadania.

Trzymasz się zasady „najpierw zapłać sobie”, więc 10% od razu odkładasz na konto oszczędnościowe. 200 zł wędruje zatem na oszczędności i Inwestycje, a do zaplanowania pozostaje jeszcze 1800 zł.

Aby przeżyć, musisz jeść i pić – więc ta kategoria wydatków jest bardzo wysoka. Na jedzenie i picie w przyszłym miesiącu będziesz potrzebować około 900 zł. Zapisujesz zatem 900 zł w wierszu „Jedzenie i picie” i do rozplanowania zostanie jeszcze 900 zł.

Kolejna kategoria w budżecie to „Koszty leczenia i leki”. W domu panoszy się jakiś wirus i trzeba będzie wydać 90 zł na lekarstwa. Zapisujemy więc 90 zł w budżecie, a do zaplanowania mamy jeszcze 810 zł.

Kolejna pozycja to „Utrzymanie mieszkania”. Czynnosc i energia pochłoną 610 zł. Tę kwotę przeznaczasz więc właśnie na to, i zostaje Ci 200 zł.

Następnie 150 zł przeznaczysz na telefon i Internet, 50 zł na bilet miesięczny, i... Koniec. Pieniądzą w tym momencie się skończyły...

Postępując w ten sposób, zanim wydasz choćby jedną złotówką „w realu”, już teraz dokładnie wiesz, ile będziesz potrzebować pieniędzy na poszczególne rodzaje wydatków. Ponieważ w pierwszej kolejności przydziałałeś pieniądze na to, co najważniejsze, wiesz, że taki budżet będzie dla Ciebie najlepszy.

Twój budżet domowy – będący de facto listą zadań dla Twoich pieniędzy, będzie wyglądać tak:

2000 zł

Kwota to zaplanowania:.....

	Na co świadomie przeznaczę pieniądze?	Zaplanowana kwota	Zostało do zaplanowania
1.	Oszczędności i inwestycje	200 zł	1800 zł
2.	Jedzenie i picie	900 zł	900 zł
3.	Koszty leczenia i leki	90 zł	810 zł
4.	Ubrania		
5.	Utrzymanie mieszkania	610 zł	200 zł
6.	Telefon i Internet	150 zł	50 zł
7.	Transport	50 zł	0 zł
8.	Dbanie o siebie		
9.	Dzieci		
10.	Rozwój własny		
11.	Długi (inne niż kredyt hipoteczny)		
12.	Przyjemności i rozrywka		
13.	Prezenty		
14.	Pomoc innym		
15.	Pozostałe wydatki		

Jak widzisz, sam proces planowania jest bardzo prosty. Większym wyzwaniem jest coś innego:

1. Dokładne przemyślenie, które wydatki faktycznie są najważniejsze
2. Dobre oszacowanie poszczególnych kwot

To Twoje życie, więc sam musisz zdecydować, które wydatki chcesz pokryć w pierwszej kolejności. Sugeruję, byś zawsze zaczynał od oszczędności, następnie od przeznaczenia pieniędzy na najważniejsze potrzeby, a dopiero na końcu na różnego rodzaju zachcianki. To zadanie musisz jednak wykonać sam.

Pomogę Ci jednak w drugim punkcie. Dobre oszacowanie wydatków jest dosyć trudne, gdy robisz to po raz pierwszy. Dlatego przygotowałem dla Ciebie szczegółowe zestawienie najczęściej występujących wydatków, wraz z różnego rodzaju podpowiedziami:

LISTA NAJCZĘSTSZYCH WYDATKÓW

z podziałem na kategorie

	Na co zwykle przeznaczamy pieniądze?	Zaplanowana kwota	Podpowiedzi i sugestie
1.	Oszczędności i inwestycje		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fundusz bezpieczeństwa 2. Wpłata na IKE 3. Wpłata na IKZE 4. Wpłata na przyszłą edukację dzieci 5. Odłożenie rezerwy na wakacje 6. ... 		<p>Nie zostawiaj planowania oszczędności na sam koniec. Zaczynaj od tego!</p> <p>Zanim przekażesz pieniądze innym ludziom – najpierw zapłać sobie!</p>
2.	Jedzenie i picie		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakupy spożywcze do domu 2. Obiady w szkole dla dzieci 3. Jedzenie poza domem 4. 		<p>W tej kategorii łatwo przepuścić kilkaset złotych miesięcznie, jeśli regularnie jadamy w restauracjach. Może warto wygenerować tu oszczędności?</p>
3.	Koszty leczenia i leki		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wizyty lekarskie 2. Stomatolog 3. Badania 4. Lekarstwa 5. Witaminy i suplementy 6. ... 		<p>Wiele osób wydaje ogromne kwoty na zbędne suplementy, a nasze domowe apteczki pękają w szwach.</p>
4.	Ubrania		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ubrania Żona/Partner 2. Ubrania Mąż/Partner 3. Ubrania dla dzieci 4. Pralnia chemiczna 5. Środki piorące 6. ... 		<p>MUSISZ to kupić, czy po prostu CHCESZ to kupić? Podejmij świadomą decyzję.</p> <p>W tej kategorii łatwo wygenerować duże oszczędności.</p>
5.	Utrzymanie mieszkania		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czynnosc 2. Fundusz remontowy 3. Energia elektryczna 4. Podatek od nieruchomości 5. Użytkowanie wieczyste 6. Ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń 7. Rata kredytu hipotecznego 8. 		<p>Wiele osób zapomina o opłatach, których nie ponosimy co miesiąc. Użytkowanie wieczyste i podatek od nieruchomości zwykle płacimy raz w roku – w marcu. Pamiętaj również o ubezpieczeniu mieszkania.</p> <p>Ratę kredytu hipotecznego to również wydatek związany z utrzymaniem mieszkania.</p>

6.	Telefon i Internet		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rachunek za telefon Żona/Partner 2. Rachunek za telefon Mąż/Partner 3. Rachunek za telefony dzieci 4. Internet 5. ... 		<p>Kiedy ostatnio zmieniłeś plan taryfowy?</p> <p>Faktycznie MUSISZ wymienić telefon na nowy? Czy po prostu CHCESZ?</p>
7.	Transport		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilety komunikacji miejskiej 2. Paliwo 3. Myjnia samochodowa 4. Opłaty parkingowe 5. Wymiana opon 6. Przegląd serwisowy 7. Ubezpieczenie OC 8. Ubezpieczenie AC 9. Naprawy samochodowe 10. Mandaty 11. Taksówki 12. ... 		<p>Dobrze przemyśl decyzję o zakupie samochodu.</p> <p>Oprócz utraty wartości, posiadanie auta wiąże się z serią bolesnych wydatków.</p> <p>Nie traktuj samochodu jak symbolu statusu. Lepszym symbolem statusu są duże oszczędności 😊</p>
8.	Dbanie o siebie		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kosmetyki i przybory toaletowe 2. Fryzjer 3. Kosmetyczka 4. Siłownia/fitness 5. Karnety 6. Odżywki i suplementy 7. Sprzęt sportowy 8. ... 		<p>Pieniądze uciekają dość często na różnego rodzaju karnety, z których nie korzystamy. Jeśli szukasz oszczędności, przerzuć się na taki rodzaj aktywności sportowej, który nie wymaga dużych nakładów (kalistenika, bieganie, itp.).</p>
9.	Dzieci		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opłaty za szkołę/przedszkole/żłobek 2. Zajęcia dodatkowe 3. Przybory szkolne 4. Wycieczki szkolne 5. Kieszonkowe 6. Zabawki 7. Alimenty 8. ... 		<p>Nie każdy wydatek na dzieci to „inwestycja w ich przyszłość”.</p> <p>Nie daj się marketingowej nagonce i naucz swoje dziecko, że jego wartość nie zależy od modnych ubrań i gadżetów.</p>
10.	Rozwój własny		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kursy/szkolenia/studia 2. Nauka języków obcych 3. Książki/audiobooki 4. ... 		<p>Oprócz Ta pozycja często jest niedoceniana. W przeciwieństwie do wielu innych wydatków – mądre przeznaczenie pieniędzy na własny rozwój to jedna z najlepszych inwestycji.</p>
11.	Długi (inne niż kredyt hipoteczny)		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raty kredytów gotówkowych 2. Odsetki od limitu w rachunku 3. Zakupy na raty 		<p>Długi konsumentom to Twój największy wróg na drodze do finansowego bezpieczeństwa.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Spłata prywatnych pożyczek 5. 		Unikaj ich jak ognia, a jeśli teraz z nich korzystasz - zrób wszystko, by jak najszybciej się ich pozbyć.
12.	Przyjemności i rozrywka		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drobne przyjemności 2. Wyjścia i spotkania ze znajomymi 3. Kino/Teatr/Koncerty 4. Książki/Muzyka/Filmy 5. Prasa 6. Słodycze 7. Użytki 8. Gry i loterie 9. Wakacje i wyjazdy 10. ... 		<p>U Nie zapomnij o tym, by część pieniędzy przeznaczyć po prostu na przyjemności.</p> <p>Świadome planowanie nie oznacza braku radości i spontaniczności.</p>
13.	Prezenty		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezenty dla dzieci 2. Prezenty dla Żony/Męża/Partnera 3. Prezenty dla reszty rodziny 4. Prezenty dla znajomych 5. 		Boże Narodzenie zawsze wypada w grudniu, a urodziny Twoich dzieci zawsze o tej samej porze roku 😊 Nie daj się zaskakiwać większymi wydatkami w tych miesiącach!
14.	Pomoc innym		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacje charytatywne 2. Doraźna pomoc finansowa dla innych 3. ... 		<p>Gdy tylko możesz, podziel się z innymi.</p> <p>Dobro powraca!</p>
15.	Inne produkty i wydatki		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ubezpieczenie na życie 2. Ubezpieczenie NNW 3. Opłaty bankowe 4. Płatne oprogramowanie i aplikacje 5. Podatki 6. ... 		Duże oszczędności biorą się z małych. Uszczelnij swój budżet i skrupulatnie poszukaj miejsc, w których mogą uciekać Twoje pieniądze.

No, myślę że z taką listą będzie Ci dużo łatwiej i nie zapomnisz o żadnym wydatku 😊

Od razu chciałbym Cię uspokoić. Najtrudniejsze jest zawsze przygotowanie naszego pierwszego budżetu. Później – z każdym kolejnym miesiącem jest coraz łatwiej. Wystarczy jedynie wprowadzać odpowiednie korekty w poszczególnych pozycjach.

Dzisiaj przygotowanie budżetu domowego na cały miesiąc dla mojej rodziny zajmuje mi około 1 godziny czasu. Długo?

Dzięki temu zaoszczędziłem mnóstwo pieniędzy, mam pełną kontrolę nad nimi, a przeznaczając pieniądze na najważniejsze dla mnie rzeczy, zdecydowanie szybciej realizuję swoje pasje i marzenia.

To teraz czas, abyś to Ty wysłał swoje pieniądze do pracy! Na kolejnej stronie czeka na Ciebie Twój pierwszy budżet domowy. Podlicz posiadane pieniądze i pokaż im, co mają dla Ciebie zrobić! Do dzieła! 😊

MÓJ PLAN WYDATKÓW I OSZCZĘDNOŚCI

na miesiąc:.....

	Na co świadomie przeznaczę pieniądze?	Zaplanowana kwota	Zostało do zaplanowania
1.	Oszczędności i inwestycje		
2.	Jedzenie i picie		
3.	Koszty leczenia i leki		
4.	Ubrania		
5.	Utrzymanie mieszkania		
6.	Telefon i Internet		
7.	Transport		
8.	Dbanie o siebie		
9.	Dzieci		
10.	Rozwój własny		
11.	Długi (inne niż kredyt hipoteczny)		
12.	Przyjemności i rozrywka		
13.	Prezenty		
14.	Pomoc innym		
15.	Pozostałe wydatki		